

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Департаменту культури,
молоді та сім'ї Полтавської міської
ради

_____ Олена РОМАС

« ____ » _____ 2025 року

Звіт

про виконання Міської програми розвитку культури та мистецтва
Полтавської міської територіальної громади на 2020-2025 роки
за 2024 рік

У 2024 році відділ культурно-мистецької роботи забезпечував реалізацію Міської програми розвитку культури та мистецтва Полтавської міської територіальної громади на 2020-2025 роки.

Галузь культури у Полтавській громаді представлена мережею: 5 мистецьких шкіл, 5 музеїв, закладів дозвілля (Центр культури та дозвілля з 17 філіями, Комунальне підприємство «Палац дозвілля», Міський духовий оркестр «Полтава», міський парк культури та відпочинку «Перемога»), Центральною бібліотекою з 32 бібліотеками філіями.

В умовах воєнного стану галузь культури зазнала обмеження фінансових ресурсів і зниження рівня матеріально-технічного забезпечення.

Проте надзвичайно важливим є те, що базова мережа закладів культури Полтавської міської територіальної громади повністю збережена.

В сучасних умовах бібліотеки стали осередками культурного та інтелектуального розвитку, які задовольняють інформаційні, освітні, культурні та інші потреби населення громади.

Важливу роль у культурному житті громади відігравали клубні заклади, які забезпечували організацію дозвілля та творчого самовираження мешканців. Саме на базі клубних закладів реалізовувалися культурно-мистецькі проєкти та творчі ініціативи: святкові заходи, концерти, виставки, театральні постановки тощо.

Важливу місію по збереженню та популяризації національної спадщини виконували музейні заклади, при цьому забезпечуючи підтримку професійно-творчої реалізації митців, задоволення культурних потреб громадян і організацію культурно-дозвілєвої діяльності.

Концертні організації КП «Палац дозвілля» та МДО «Полтава» орієнтовані на розвиток професійного мистецтва.

Зкладами культури проводилася активна робота по залученню до культурного життя міста внутрішньо переміщених осіб, військовослужбовців і ветеранів, осіб з інвалідністю.

Всі проведені заходи та акції покликані об'єднати людей та сприяти соціальній інтеграції.

МИСТЕЦЬКІ ШКОЛИ

В сучасних реаліях на мистецькі школи, окрім надання спеціалізованої освіти, покладена важлива місія патріотичного виховання дітей та підлітків, формування національної ідентичності, збереження та розвиток традиційної культури і культурних цінностей.

Зважаючи на заборону проведення заходів на відкритому просторі, мистецькі школи стали майданчиками для проведення та реалізації низки мистецьких проєктів, концертних програм, тематичних та освітніх заходів, присвячених державним святкам і знаменним датам.

Вже традиційними стали щорічні загальношкільні проєкти «Співай своє, українське», «Разом до перемоги», «Україна в звуках: від першоджерел до сучасності», АРТпростір «Посвята», «Наші традиції – наше коріння», «Я тримаю мирне небо», «Велике серце» та багато інших.

На базі шкіл постійно проводилися заходи, спрямовані на популяризацію музичних інструментів, створення нових проєктів і сучасного музичного перформансу.

2024 рік став ювілейним для двох музичних шкіл:

- Полтавська дитяча музична школа №2 ім. В.П.Шаповаленка відзначила 60 років з дня заснування закладу.
- Полтавська дитяча музична школа №3 відзначила 55 років з часу відкриття.

У п'яти мистецьких школах 3550 учнів здобувають початкову мистецьку освіту, з них 742 дітини навчалися безкоштовно (діти пільгових категорій).

Заклад	Кількість відділів/відділень/спеціалізацій	Контингент	Кількість викладачів
Полтавська дитяча музична школа №1 ім. П.І.Майбороди	8	957	110
Полтавська дитяча музична школа №2 ім. В.П.Шаповаленка	7	465	57
Полтавська дитяча музична школа №3 ім. Б.Гмирі	6	516	58
Полтавська міська школа мистецтв «Мала академія мистецтв» ім. Р.Кириченко	14	1282	120
Полтавська дитяча художня школа ім. С.Пашинського	4	330	15

ПМШМ «Мала академія мистецтв» імені Раїси Кириченко

З метою підвищення виконавської майстерності учнів і викладачів в школах активно працюють художні та творчі колективи. Протягом навчального року учні брали активну участь в обласних, всеукраїнських і міжнародних фестивалях і конкурсах, численних благодійних акціях і заходах.

Полтавська дитяча музична школа №1 ім. П.І.Майбороди

Впродовж року викладачами шкіл велася вагома методична робота: відкриті уроки, семінарські заняття, педагогічні читання, методичні доповіді, циклові комісії, шкільні олімпіади. Викладачі брали участь у вебінарах, онлайн-засіданнях методичних об'єднань, науково-практичних конференціях тощо.

Полтавська дитяча музична школа №3 ім. Б.Гмирі

Підведенням підсумків 2023-2024 навчального року стали звітні концерти учнів і викладачів мистецьких шкіл:

- звітний концерт Полтавської дитячої музичної школи №1 ім. П.Майбороди, присвячений 850-річчю першої згадки про Полтаву;
- звітний концерт «Свято талантів» Полтавської міської школи мистецтв «Мала академія мистецтв» імені Раїси Кириченко;
- ювілейний звітний концерт «Музика єднає серця» з нагоди 60-річчя заснування Полтавської дитячої музичної школи №2 ім. В.П.Шаповаленка;
- ювілейний звітний концерт «Подарунок рідному місту», присвячений 55-річчю з дня заснування Полтавської дитячої музичної школи №3 ім. Б.Гмирі;
- відкриття виставки дипломних робіт та вручення свідоцтв випускникам Полтавської дитячої художньої школи ім. С.Пашинського.

Полтавська дитяча музична школа №2 ім. В.П.Шаповаленка

У травні-червні 2024 року проведені випускні та урочисті церемонії вручення свідоцтв про закінчення закладу освіти в сфері культури.

Полтавська дитяча художня школа ім. С.Пашинського

МУЗЕЇ

Музеї базової мережі Полтавської міської територіальної громади стали потужним джерелом формування національної свідомості, патріотизму та духовного розвитку.

Це не лише науково-освітні центри. Вони стали культурними та національно-патріотичними просторами, які вражають багатогранністю та різноманітністю заходів. Загалом на базі музеїв проходять виставкові та мистецькі заходи, фольклорно-етнографічні дійства, літературні кав'ярні та концертні програми, квести, майстер-класи, чаювання, вистави і театралізовані програми, етнофестивалі та соціальні проекти.

Заклад	Кількість відвідувачів	З них дітей і студентської молоді	Безкоштовне відвідування (осіб)	Поповнення спецрахунку
Полтавський літературно-меморіальний музей Панаса Мирного	5 048	2 693	1676	147 405 грн
Полтавський літературно-меморіальний музей В.Г.Короленка	9 174	2 912	5 027	125 030 грн
Полтавський літературно-меморіальний музей І.Котляревського	30 502	8 252	12 924	575 605 грн
Полтавський художній музей (галерея мистецтв) ім. М.Ярошенка	22 958	6 900	12 984	521 320 грн
ДІКЗ «Поле Полтавської битви»	12 195	5515	3078	456 400 грн

Вагомим результатом науково-дослідної роботи працівників музеїв стали наукові публікації, виступи на конференціях, семінарах, участь у круглих столах.

Знаковими подіями для музеїв у звітному періоді стали ювілейні дати:

- 255-річчя від дня народження Івана Петровича Котляревського та 55-ліття з дня відкриття меморіального комплексу – садиби письменника І.П.Котляревського;
- 105 річниця створення Полтавського художнього музею (галерея мистецтв) імені М.Ярошенка;
- 175 років із дня народження Панаса Мирного;
- 385-річчя від дня народження гетьмана України Івана Мазепи;
- 115 років Музею Полтавської битви.

З метою виховання національної свідомості, популяризації духовних надбань української культури у Полтавському літературно-меморіальному музеї І.П.Котляревського впродовж року реалізовувалися музейні проєкти: «Наш Котляревський», «Полтавські традиції та спадкоємність», «На сторожі рідних святинь», «Твоя мова – твоя ПЕРЕМОГА» та інші.

У Полтавському літературно-меморіальному музеї В.Г.Короленка проводилася активна культурно-освітня робота: творчі зустрічі, вистави театральних колективів, етнографічні заходи, театральні-поетичні перформанси, вечори музики, концертні програми та багато іншого. Також продовжували реалізовуватися музейні проєкти «Дитинство не поставиш на паузу», «Музейна середа для ВПО», науково-пізнавальні квести «Скарби Короленківської садиби».

В умовах повномасштабного вторгнення рф в Україну Полтавський художній музей (галерея мистецтв) імені Миколи Ярошенка став простором для проведення низки загальноміських культурно-мистецьких заходів і урочистостей з нагоди державних подій і професійних свят.

В рамках проєктів «Збережене мистецтво» та «Життя між сиренами» в музеї проведені відкриття персональних виставок провідних митців, творчі зустрічі та вечори з відомими діячами культури та мистецтва.

Музейний проєкт «Діти в музеї» мав на меті популяризувати дитячу та юнацьку творчість: відкриття виставок творчих робіт вихованців гуртків, художніх студій, мистецьких шкіл.

У Полтавському літературно-меморіальному музеї Панаса Мирного постійно проводилися обрядові та літературно-мистецькі свята, покази українських фільмів, музейні зустрічі, майстер-класи, театралізовані та фольклорні дійства, художні пленери тощо. Організовані квести «Загадковий сад Панаса Мирного» та «Мандруємо Україною».

Колективом ДІКЗ «Поле Полтавської битви» проведена значна науково-дослідницька, експозиційна та науково-просвітницька робота. Протягом року на базі заповідника були проведені козацькі розваги, квести, нові та традиційні майстер-класи. Музей був базою практики для студентів Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г.Короленка, Полтавського державного аграрного університету, Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

Заклад	Кількість екскурсій	Кількість виставок	Кількість культурно-мистецьких заходів
Полтавський літературно-меморіальний музей І.П.Котляревського	1246	51	175
Полтавський літературно-меморіальний музей В.Г.Короленка	333	41	157
Полтавський літературно-меморіальний музей Панаса Мирного	520	7	67
Полтавський художній музей (галерея мистецтв) ім. М.Ярошенка	367	85	135
ДІКЗ «Поле Полтавської битви»	776	39	241

Традиційно музеї міста долучилися до різноманітних міжнародних і загальноміських акцій: День музейного селфі, Міжнародний день музеїв, «В музей на велосипеді», «Музейники вдячні медикам», Всесвітній день прибирання «World Cleanup Day», Міжнародний день туризму та Дні європейської спадщини.

У 2024 році відбувалася колаборація між музеями Полтавської громади та Центром допомоги мистецтву України (UKRAINE ART AID CENTER), в ході якої заклади покращили свою матеріально-технічну базу, отримавши ліхтарі, зарядні станції, інструменти, осушувачі, павербанки, оргтехніку та інше.

ЦЕНТРАЛЬНА БІБЛІОТЕКА ПМТГ

32 бібліотеки-філії Полтавської громади стали просторами для комунікації, платформою для неформальної освіти. В рамках своєї діяльності бібліотечними працівниками реалізуються соціокультурні та інформаційно-просвітницькі проекти.

Основні напрями діяльності бібліотек: національно-патріотичний, підтримка волонтерського руху, екологічний, популяризація основ здорового способу життя і ментального здоров'я, утвердження сімейних цінностей, формування медіаграмотності та критичного мислення у мешканців громади.

3 763 вимушено переміщених осіб (дорослих і дітей) стали користувачами бібліотек Полтавської громади.

Завдяки участі в різних конкурсах і міні грантах фонди бібліотек поповнились на понад 800 примірників.

Бібліотечний фонд Центральної бібліотеки ПМТГ складає 447 136 примірників. Впродовж року до фонду ЦБ ПМТГ надійшло 5 634 примірників видань на суму 571 259 грн 28 коп.

У 2024 році філії ЦБ ПМТГ продовжували реалізовувати міжнародні проекти: україно-швейцарський проєкт «Діємо для здоров'я», «AlterFundLib» (Федеральне міністерство закордонних справ Німеччини та Goethe-Institut), «Німецька поліція в Україні».

ЦЕНТР КУЛЬТУРИ ТА ДОЗВІЛЛЯ

До складу Центру культури та дозвілля Полтавської міської територіальної громади входить 17 філій. Станом на 31.12.2024 року у закладі працює 78 клубних формувань. Загальна кількість учасників – 986 чоловік, з них діти – 684.

У 2024 році робота колективу ЦКД ПМТГ велася у трьох основних напрямках: «НЕПЕРЕМОЖНІ», «Блігодіємо разом» та «Я можу».

Загалом Центром культури та дозвілля разом з філіями було проведено 1404 заходи, з них для дітей – 735. Кількість відвідувачів склала 173 187 осіб.

У звітному періоді три колективи провели ювілейні концерти:

- Народний театр «На Павленках» – «70 років натхнення» з нагоди 70-річчя колективу;

- Клуб історично-бального танцю «Полонез» – «Наш творчий шлях вже сріблом мерехтить» з нагоди 25-річчя клубу;

- Зразкова вокальна академія успіху «БіТ» – до 5-річчя колективу.

За минулий рік проведено 98 благодійних заходів, сума зібраних коштів становить 954 512 гривень.

Для організації дозвілля мешканців громади проводилися різноманітні заходи: кіномистецькі зустрічі, творчі вечори, артзустрічі, мистецькі майстерні, виставки, караоке-вечори, танцювальні марафони, майстер-класи, мистецькі

пленери, фестивалі, творчі лабораторії, музичні вітальні, концерт-присвята, артпростори тощо.

МІСЬКИЙ ДУХОВИЙ ОРКЕСТР «ПОЛТАВА»

Комунальне підприємство Міський духовий оркестр «Полтава» активно долучається та бере участь у різноманітних благодійних концертних програмах на підтримку Збройних Сил України та внутрішньо переміщених осіб, фестивалів та інших культурних подіях. Це єдиний професійний колектив у мережі закладів культури Полтавської міської територіальної громади.

У звітному році колектив поповнив творчий доробок новими концертними програмами, проводив роботу над оновленням репертуару. Протягом року оркестр залучався до проведення урочистих заходів, ювілейних дат.

У I півріччі 2024 року МДО «Полтава» започаткував новий проєкт «Україна – це ти», мета якого – відняття патріотичного духу, популяризація української духової музики, підтримка талановитої молоді.

Проект був реалізований на базі мистецьких шкіл Полтави, учні яких мали можливість продемонструвати свою вокальну чи інструментальну виконавську майстерність на одній сцені з професійними музикантами.

Також колектив представив до уваги глядачів наступні програми:

- концертна програма класичної музики, присвяченої 220 річниці з дня народження Йоганна Штрауса;
- концерт до Міжнародного дня джазу «Джаз без кордонів»;
- концертна програма до Дня Конституції України в рамках проекту «Мистецтво задля перемоги»;
- концертна програма з нагоди «Міжнародного дня музики»;
- концертна програма «ROCK HITS»;
- концертна програма «Джаз на Різдво»

ПОЛТАВСЬКИЙ МІСЬКИЙ ПАРК КУЛЬТУРИ ТА ВІДПОЧИНКУ «ПЕРЕМОГА»

Традиційно гарним затишним відкритим майданчиком для відпочинку є Полтавський міський парк культури та відпочинку «Перемога». Постійно проводиться велика робота по утриманню території в належному стані.

Одним із пріоритетних напрямків діяльності закладу була робота з дітьми, підлітками та молоддю, для яких організовувалися конкурсно-розважальні програми, майстер-класи, заходи спортивного спрямування.

Протягом літа та на початку осені на території парку проводилися покази фільмів і мультфільмів під відкритим небом.

У соціальних мережах парку проходили онлайн конкурси вікторини, розіграші та постійно розміщувалися цікаві та пізнавальні публікації.

Згідно статистики з продажу квитків у 2024 році атракціони парку відвідало близько 20 000 осіб.

КП «ПАЛАЦ ДОЗВІЛЛЯ»

У 2024 році Комунальне підприємство «Палац дозвілля» здійснювало свою безпосередню діяльність в частині задоволення культурних потреб мешканців та гостей Полтавської громади та організації відпочинку населення.

За звітний період на базі «Палацу дозвілля» відбулося 67 комерційних і 6 благодійних заходів.

В приміщенні КП «Палац дозвілля» продовжує працювати Центр допомоги врятованим, який надає психологічну та юридичну підтримку внутрішньо переміщеним особам і полтавцям.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ЗАХОДІВ

В умовах повномасштабного вторгнення рф в Україну діяльність закладів культури Полтавської міської територіальної громади спрямована, перш за все, на зміцнення соціальної згуртованості та громадянської свідомості.

Відповідно переважна кількість культурно-мистецьких заходів та проєктів має на меті зміцнення національної ідентичності, створення нового культурного продукту, подальший розвиток національної культури та традицій.

До основних напрямів діяльності відділу в частині організації та проведення заходів належать: відзначення державних і знаменних дат, національно-патріотичне виховання громади, вшанування подвигу захисників і захисниць України, які боронять Україну, меморіалізація та увічнення пам'яті захисників і захисниць України, урочистості та концертні програми з нагоди професійних свят, культурно-мистецьке життя міста для дітей Полтавської громади, фестивалі та конкурси для дітей і молоді, змістовне дозвілля у Полтавській громаді, співпраця з творчими людьми Полтавської громади.

У 2024 році відділом культурно-мистецької роботи започатковано та реалізовано п'ять проєктів:

- **соціально-медійний проєкт «Згуртовані»:** забезпечення соціальної згуртованості громади, пропагування родинних, особистих, громадянських цінностей;
- **просвітницька ініціатива «Збережемо культуру – збережемо країну»:** утвердження української національної та громадянської ідентичності

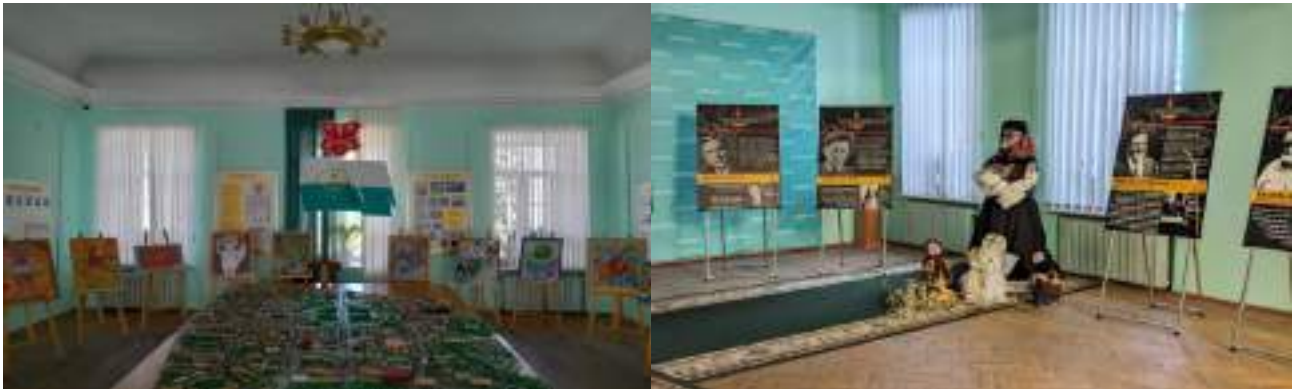
- **арт-проєкт «Мова мистецтва єднає»:** організація культурно-мистецького життя громади, презентація культурних надбань

- **культурна платформа «Арт-інклюзія»:** соціальна взаємодія різних представників суспільства, адаптація та інтеграція людей з інклюзією в закладах культури для отримання якісних культурних послуг

- виставковий проєкт «Моя свобода завжди при мені»: надихнути учасників та глядачів висловлювати своє уявлення про свободу через мистецтво та сприяти розвитку творчих здібностей, толерантності та взаєморозуміння

Згідно з підпунктом 1.5. Порядку проведення масових заходів на території Полтавської області в умовах правового режиму воєнного стану, затвердженого розпорядженням начальника Полтавської обласної військової адміністрації від 14.09.2023 року № 642 «Про введення в дію рішення Ради оборони Полтавської області від 14 вересня 2023 року № 51», проведення масових заходів на відкритому просторі заборонено, крім проведення державних заходів, покладань квітів.

Таким чином більшість культурно-мистецьких заходів відбувалася в приміщеннях закладів культури.

З нагоди відзначення **Дня Соборності України** відділом культурно-мистецької роботи та закладами культури базової мережі ПМТГ організовані тематичні заходи:

- виставковий проєкт «Моя свобода завжди при мені» в приміщенні Полтавської міської ради;
- всеукраїнський онлайн флешмоб до Дня Соборності України, до якого долучилися представники з 16 регіонів України;
- концерт-присвята «Ритм єднання» у глядацькій залі Центру культури та дозвілля;

- тематичні конкурси малюнків, майстер-класи, інформаційні та народознавчі години, квести у віддалених філіях ЦКД;
- концерт «Нам берегти тебе соборну і єдину», церемонія нагородження переможців щорічного конкурсу української пісні до Дня Соборності України «Пісня душі» (Полтавська дитяча музична школа №2 імені В.П.Шаповаленка);
- концерт ансамблю викладачів естрадно-оркестрового відділу (Полтавська дитяча музична школа №1 ім. П.І.Майбороди);
- концерт «Викладачі дітям – ЄДНАЙМОСЯ» (Полтавська дитяча музична школа №3 ім. Б.Гмирі);
- тематичні виставки-інсталяції, перегляди літератури, книжкові виставки, інформаційні години, історичні екскурси, години державності: «Соборність держави – єднання народу», «День Соборності України. Боротьба за суверенну державу», «Ми – українці! Й Україна в нас одна!», «Україна єдина – Україна соборна», «Соборна мати Україна – одна на всіх, як оберіг», «Україна: соборна, вільна, сильна» та інші у бібліотеках-філіалах центральної бібліотеки ПМТГ; тематичні книжково-ілюстративні виставки в музеях базової мережі Полтавської міської базової мережі.

Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту в закладах культури відзначався шляхом проведення тематичних бесід, переглядів фільмів, хвилин пам'яті, книжкових виставок, годин скорботи, історичних реквіємів, інформаційних дайджестів, тематичних публікацій та дописів.

До Дня пам'яті Героїв Крут в мистецьких школах проведені бесіди на уроках з музично-теоретичних дисциплін.

У бібліотеках-філіалах Центральної бібліотеки ПМТГ були організовані тематичні виставки-інсталяції, перегляди літератури, книжкові виставки, інформаційні години, історичні екскурси, години державності: «Пам'яті Героїв Крут», «Згадай юність, що згоріла у Крутах», «Крути: сум, біль і вічна пам'ять», «Навіки молоді – Герої Крут», «Крути – негасимий вогонь української волі», «Спом'янімо славу Крутів, найсвятіше з наших бойовищ!» та інші.

У філіях Центру культури та дозвілля відбулися перегляди тематичних фільмів, вечори пам'яті, інформаційні години.

29 січня до Дня пам'яті Героїв Крут були проведені наступні заходи:

- вшанування пам'яті Героїв Крут біля пам'ятного знаку «Загиблим українським козакам»;

- погляд у героїчне минуле «Юних сміливців лиш жменька була – із серцем зі сталі і духом з граніту» у центральній бібліотеці;

- патріотичний захід «Герої Крут» для учнів Полтавського міського багатопрофільного ліцею № 1 ім. І. П. Котляревського у Полтавському літературно-меморіальному музеї В.Г.Короленка

У День вшанування учасників бойових дій на території інших держав і 35-ої річниці виведення військ колишнього СРСР з Республіки Афганістан традиційно поклали квіти до пам'ятника «Синам Полтавщини, загиблим в Афганістані 1979-1989рр.», розміщено тематичні дописи та публікації на офіційних Інтернет ресурсах закладів культури;

У Міжнародний день дарування книг бібліотеками-філіями Центральної бібліотеки проведено низку акцій та подій, покликаних заохотити та стимулювати дарування книг читачами бібліотек і меценатами;

Відзначення **Міжнародного дня рідної мови** відбувалося шляхом організації та проведення книжкових виставок, віршованих флешмобів, літературних годин, тематичних бесід, переглядів літератури, поетичних хвилинок, вікторин і мовознавчих турнірів.

З метою гідного вшанування подвигу та жертвовності **Героїв Небесної Сотні** організовані: концерт-присвята Героям Небесної Сотні «Палають шини та

серця» у Центрі культури та дозвілля, вечори вшанування та патріотичні уроки, інформаційні години та години вшанування, бесіди, тематичні виставки тощо.

До другої річниці повномасштабного вторгнення Російської Федерації в Україну та десятої річниці початку російсько-української війни проведені наступні заходи:

- презентація фотовиставки «Почуй військову»;
- виставковий проєкт «Моя свобода завжди при мені», присвячений подіям російсько-української війни, починаючи з 2014 року;
- спецпогашення поштового випуску марок з найкращими світлинами воєнного часу «І буде весна!»;

- вшанування пам'яті та покладання квітів від Полтавської міської територіальної громади у місці поховання загиблих захисників (кладовище с. Затурина);
- тематичний захід «Країна Незламності»: театральна вистава «Країна блакитних синичок» ПМШМ «Мала академія мистецтв» ім. Р.Кириченко.

До Дня спротиву окупації Автономної Республіки Крим та м. Севастополя в закладах культури Полтавської громади були організовані

книжкові виставки, перегляди документальних стрічок, тематичні бесіди, уроки історичної пам'яті для учнів старших класів мистецьких шкіл «Крим – це Україна», інформаційні хвилини «Нескорені... 26 лютого – День кримського спротиву російській окупації» та перегляд фільму «26 лютого – День спротиву російській окупації АР Крим та міста Севастополя», виставки з періодичних газетних видань та віртуальні виставки, дописи, публікації в соціальних мережах та на офіційних сайтах.

Відзначаючи **210-ту річницю з дня народження Великого Кобзаря Тараса Григоровича Шевченка та Національний Шевченківський день**, закладами культури проведено тематичні заходи: виставковий проєкт «Моя свобода завжди при мені», відкриття виставки «Пророк: «І на оновленій землі врага не буде, супостата, а буде син, і буде мати, і будуть люде на землі», покладання квітів до пам'ятника Тарасу Шевченку, музичний вечір-хронограф «Шевченкове слово» та інші.

До **Дня українського добровольця** організовано низку пізнавальних, патріотичних, культурно-мистецьких заходів: тематичні виставки учнівських робіт, уроки мужності «Доброволець – це поклик серця», хвилини державності «Слава Героям!», захід «Час української звитяги», лекція-презентація «За покликом серця», інформаційні години з учнями старших класів мистецьких шкіл «Немає більшої сили, ніж стійкість духу добровольця», концертні програми в закладах культури тощо.

З нагоди **38 роковин Чорнобильської катастрофи та Міжнародного дня пам'яті жертв радіаційних аварій і катастроф** проведені години пам'яті,

виставки вшанування, перегляди фільмів, історичні реквієми, перегляди літератури, книжкові виставки, екологічні години та інше.

До Дня пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939 – 1945 років проведено покладання квітів до Вічного вогню на Меморіалі Солдатської Слави та покладання квітів до могил загиблих захисників України на кладовищі с. Затурине.

Вперше у цьому році День Європи відзначали 9 травня: концерт європейської музики «Viva La Musica» у КП «Палац дозвілля», виставка старовинних листівок із видами європейських міст із фондової колекції Полтавського літературно-меморіального музею В.Г.Короленка, майстер-класи, вікторини, віртуальні виставки, години цікавих повідомлень «Відкрий для себе Європу», мультимедійні зустрічі та пізнавальні ігри.

До Дня матері відділом культурно-мистецької роботи започатковано виставковий проєкт «Мати – весь світ, що був і буде», участь в якому взяли 19 мам полтавців – загиблих захисників України. Проєкт передбачав проведення фотосесії для кожної мами, створення індивідуального образу в українському стилі. Результатом роботи над цим проєктом стала презентація світлин у КП «Палац дозвілля» та вручення світлин мамам у подарунок.

Крім того, традиційно проходили години творчості та майстер-класи з виготовлення подарунків для мам, концертні програми та виставки дитячих робіт, артзустрічі та мистецькі вітальні.

У травні, в рамках відзначення 175-ої річниці від дня народження українського письменника Панаса Мирного, проведено ряд тематичних заходів, серед яких – покладання квітів до могили Панаса Мирного, спецпогашення ювілейної марки та урочистості до ювілею.

Під час **великодніх свят** у закладах культури Полтавської міської територіальної громади працювали великодні фотозони та проводилися тематичні майстер-класи.

День вишиванки у закладах культури Полтавської громади традиційно відзначався у третій четвер травня. Так, відбувся мистецький перформанс «Вишиванка як генетичний код української нації» у Полтавському художньому музеї (галерея мистецтв) ім. М.Ярошенка, свято вишиванки у бібліотеці-філіалі №11 с. Яківці, благодійний звітний концерт творчих колективів Центру культури та дозвілля. Мешканці громади мали нагоду взяти участь у різноманітних флешмобах, фоточеленджах, етнографічних годинах, народознавчих посиденьках, майстер-класах, квестах тощо.

Щоби організувати особливу подію для полтавської малечі з нагоди **Міжнародного дня захисту дітей**, закладами культури організовані майстер-класи, концертні, ігрові та пізнавально-розважальні програми, козацькі розваги, музейні проекти, пленери та конкурси малюнків, фестиваль сімейної активності та благодійності, бібліопікніки та бібліопаті та багато іншого.

4 червня 2024 року в сквері Студентському імені Андрія Орлова була проведена загальноміська мовчазна акція до **Дня вшанування пам'яті дітей, які загинули внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України**.

28 червня з нагоди **28 річниці прийняття Конституції України** в місті Полтава проведено покладання квітів до пам'ятника Т.Г.Шевченку та концертна програма Міського духового оркестру «Полтава» у КП «Палац дозвілля».

На виконання Постанови Верховної Ради України «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2024-2025 роках» на державному рівні відзначалися 850 років із часу першої писемної згадки про місто Полтаву (1174).

29 червня на Білій Альтанці відбулося спецпогашення марки «850 років із часу першої писемної згадки про місто Полтаву».

Рішенням п'ятдесят третьої сесії Полтавської міської ради восьмого скликання від 1 травня 2024 року встановлено щорічне відзначення Дня міста Полтава 29 червня. Відділом культурно-мистецької роботи організовано урочистості та вручення нагород полтавцям за внесок у розбудову Полтави. З нагоди Дня міста закладами культури проведені концертні програми, екскурсії, вікторини, флешмоби, виставки, красзнавчі години, квести, книжкові виставки.

З нагоди Дня Державного Прапора України та Дня Незалежності України Департаментом культури, молоді та сім'ї Полтавської міської ради проведені урочистості та покладання квітів до пам'ятного знаку «Загиблим українським козакам», виставковий проєкт «Моя свобода завжди при мені» та концертна програма ансамблів народних інструментів «З Днем народження, Україно!».

В Центрі культури та дозвілля та його філіях проведені майстер-класи з виготовлення патріотичної атрибутики, організовані святкові артпростори, перегляди фільмів в рамках проєкту «Українське кіно», мультимедійні артпростори, міська тиха акція «Сильні, коли об'єднані», акція «Суперсила НЕЗАЛЕЖНИХ» тощо.

Бібліотеки Полтавської громади провели патріотичні виховні години, артмандрівки, історичні екскурси, уроки народознавства, квести, музичні години, читання віршів про Україну, книжкові виставки та багато іншого.

В музеях базової мережі організовані книжкові виставки, тематичні екскурсії, концертні програми, майстер-класи, літературно-музичні заходи, відкриття виставок українських художників.

З метою вшанування подвигу та героїзму полеглих захисників і захисниць України (з урахуванням 10-ї річниці боїв за Іловайськ) до **Дня пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України**, проведені наступні заходи:

- онлайн проєкт «10 річниця боїв за Іловайськ»;
- виставковий проєкт «Моя свобода завжди при мені»;
- майстер-класи із виготовлення поробок із соняху до Всеукраїнської акції пам'яті «Сонях» (молодіжний простір ЦКД ПМТГ);

- загальнонаціональна хвилина мовчання на знак вшанування пам'яті за захисниками України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, та Всеукраїнська акція пам'яті «Сонях»;
- зустріч з Мочаловим Ігорем Олександровичем, громадським діячем, членом громадської організації «Полтавські родини полеглих захисників України», батьком бійця батальйону спецпризначення «Донбас» Олександра Мочалова, який загинув 29 серпня 2014 року від кулі снайпера під Іловайськом, та презентація проєкту «10 річниця боїв за Іловайськ»;
- вшанування пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, та покладання квітів до могил полеглих полтавців (Затуринське кладовище);
- благодійний мистецький марафон «Разом до Перемоги!» в підтримку 4-ї окремої танкової бригади імені гетьмана Івана Виговського;

- загальноміська акція «Живі, поки пам'ятаємо!».

9 вересня на садибі Івана Петровича Котляревського відзначили **255-ту річницю від дня народження І.П.Котляревського** та 55-ту річницю відкриття меморіального музею – садиби письменника «Хвала тобі, батьку! В твої роковини тебе привітає весь люд України!» та провели церемонію спецпогашення марки.

З 9 по 15 вересня в закладах культури проходив тиждень українського кіно в рамках відзначення **Дня українського кіно** та 130-річчя з дня народження українського письменника, кінорежисера, кінодраматурга, художника, класика світового кінематографа Олександра Петровича Довженка.

З нагоди **Дня захисників і захисниць України** організовано низку заходів національно-патріотичного спрямування: патріотичний простір «Серця вільних», загальнонаціональна хвилина мовчання та покладання квітів біля пам'ятного знаку «Загиблим українським козакам», вшанування пам'яті полеглих захисників України, панахида за загиблими та покладання квітів до могил героїв (центральне

кладовище м. Полтава (вул. Боженка), вшанування пам'яті полеглих захисників України, панахида за загиблими та покладання квітів до могил героїв (кладовище с. Затурине).

В закладах культури проходили різноманітні культурно-мистецькі заходи, спрямовані на формування національно-патріотичної ідентичності та вшанування подвигу та героїзму українських захисників і захисниць.

Тематичні дописи та публікації з нагоди Дня захисників і захисниць України були розміщені на офіційних вебресурсах закладів культури, проведено онлайн флешмоб «Полтава пам'ятає».

19 листопада 2024 року відбулося вшанування пам'яті полеглих захисників України до **1000 днів від початку повномасштабного вторгнення** російської федерації в Україну на Затуринському кладовищі.

В закладах культури базової мережі проведені перегляди документального фільму «Довга доба», «Форма вогню», «Авіапрорив на Азовсталь. Небо».

В бібліотеках-філіях Центральної бібліотеки ПМТГ організовані тематичні книжкові виставки, інформаційні хвилини, бесіди та години пам'яті.

В мистецьких школах на уроках з музично-теоретичних дисциплін проведені виховні години та уроки мужності.

З нагоди **Дня Гідності та Свободи** в бібліотеках-філіях Центральної бібліотеки Полтавської міської територіальної громади організовані книжкові виставки, інформаційні хвилини, патріотичні години, уроки гідності, історичні спогади, тематичні викладки: «Україна – гідна свободи!», «Героїв Україна пам'ятає», «Майбутнє творять вільні», «Заряджені гідністю та жагою до свободи», «Ми є народ, якого не зламати», «Нам Україна вище над усе», «21 листопада – День Гідності та Свободи» тощо.

В Центрі культури та дозвілля ПМТГ та його філіях проведені тематичні вечори, мистецькі простори, перегляди фільмів, інформаційні години.

23 листопада, у День пам'яті жертв голодоморів, на будівлях закладів культури було приспущено Державний прапор України. О 16.00 всі заклади культури базової мережі ПМТГ провели хвилину мовчання та долучилися до загальнонаціональної акції «Запали свічку».

О 16.00 біля пам'ятного знаку жертвам Голодомору-геноциду ХХ століття у сквері імені Панаса Мирного відбулося вшанування пам'яті жертв голодоморів, проведення хвилини мовчання та акції «Запали свічку».

З 14 по 25 листопада у мистецьких школах, музеях, бібліотеках і філіях Центру культури та дозвілля проходили тематичні заходи: години пам'яті, показ документальних фільмів, виставки-інсталяції, бесіди та лекції, тематичні екскурсії, книжкові виставки, перегляди літератури, виставкові проекти тощо.

6 грудня до Дня Збройних Сил України у м. Полтава на Каштановій алеї відбулося відкриття конструкцій пам'яті загиблих захисників України в рамках проекту «Полтава пам'ятає героїв».

Традиційно, цикл святкових та розважальних заходів відбувався в період різдвяно-новорічних свят.

До Дня святого Миколая проведено концерт «Завітав на свято Миколай» для дітей з числа ВПО м. Бахмут Донецької області та привітання дітей загиблих військовослужбовців.

В закладах культури базової мережі відбулися різноманітні розважальні концертні програми, вистави, майстер-класи, ігрові програми та багато іншого.

Також до знакових подій 2024 року варто віднести наступні заходи: відкриття інформаційної дошки Джохару Дудаєву, чеченському військовому, державному та політичному діячу, першому президенту Чеченської Республіки Ічкерія, відкриття інформаційного знака «Сквер імені Вахтанга Кікабідзе», відкриття меморіальної дошки спортсменці, спортивній гімнастці, олімпійській чемпіонці Ніні Бочаровій до 100-річного ювілею з дня народження, відкриття пам'ятника українському поету, філософу, богослову Григорію Сковороді.

Одним із надзвичайно важливих напрямків роботи Відділу стало увічнення пам'яті полеглих захисників України, вшанування їх подвигу та героїзму. Так, впродовж звітнього періоду у Полтавській громаді урочисто відкрили меморіальні дошки полеглим полтавцям – воїнам Збройних Сил України:

1. відкриття меморіальної дошки Роману Ротанову, солдату Збройних Сил України, командиру 1-го відділення 2-го взводу 4-ї стрілецької роти в/ч А7373, кавалеру ордена «За мужність» III ступеня (по смертно), у фойє Полтавського фахового коледжу транспортного будівництва;
2. відкриття меморіальних дошок полеглим захисникам України Артему Медведєву та Олексію Крижанівському;
3. відкриття меморіальної дошки Володимиру Кісельову, капітану Служби безпеки України, Герою України (по смертно);
4. відкриття меморіальної дошки Амеліну Артему Андрійовичу, старшому солдату Національної Гвардії України, старшому кулеметнику, Герою України (по смертно);
5. відкриття меморіальної дошки старшому навіднику 1го мінометного взводу 2ої мінометної батареї 1го механізованого батальйону військової частини А7014 імені князя Мстислава Хороброго, солдату Максиму Валерійовичу Краснокутському;

6. відкриття меморіальної дошки Миколі Чепізі, солдату батальйону «Айдар»;
7. відкриття меморіальних дошок полеглим захисникам України Володимиру Вікторовичу Чернишу та Сергію Миколайовичу Іваненку;
8. відкриття меморіальної дошки Роману Твердохлібу, солдату Збройних Сил України, стрільцю-помічнику гранатометника 2-го відділення охорони 3-го взводу охорони 1-го відділу Полтавського РТЦК та СП, кавалеру ордена «За мужність» III ступеня (по смертно);

9. відкриття меморіальної дошки Володимиру Афанас'єву, старшому лейтенанту, командиру взводу 46-го окремого штурмового батальйону «Донбас» Збройних Сил України, кавалеру ордена «За мужність» III ступеня (по смертно);

10. відкриття меморіальних дошок полеглим захисникам України Денису Палію та Сергію Різнику.

В закладах культури, підпорядкованих Департаменту культури, молоді та сім'ї Полтавської міської ради, з метою вшанування пам'яті захисників України проводилися тематичні виставки малюнків учнів мистецьких шкіл, книжково-ілюстративні виставки, демонстрації документальних фільмів як онлайн, так і офлайн.

Традиційно в рамках проведення покладань квітів, урочистостей, патріотичних заходів і благодійних акцій відбувалося вшанування пам'яті полеглих захисників і захисниць України.

В мистецьких школах з метою національно-патріотичного виховання учнівської молоді постійно проводилися тематичні уроки та тематичні бесіди, години пам'яті, бесіди-спогади, присвячені героїзму, мужності та пам'яті захисників України.

Також в контексті підтримки українських війкових, вшанування їхньої мужності та звитяги проведено наступні заходи:

- церемонії урочистого вручення нагород захисникам і захисницям України

- захід з нагоди 2-ої річниці присвоєння почесної відзнаки «Місто-герой України» Волновасі;

- благодійний концерт «Творчі сили – Героям!» до Дня українського добровольця;
- урочистості з нагоди Дня Національної гвардії України (10-та річниця створення);

- концерт до Дня Героїв України «Герої нескореної країни»;
- пішохідна екскурсія «Тато – захисник своєї сім'ї та країни» до Дня батька, присвячена полтавцям – загиблим захисникам України;
- допис-вшанування пам'яті Святослава Горбенка, військовослужбовця, учасника російсько-української війни, захисника Донецького аеропорту, Героя України, з нагоди 30 років із дня народження.

З метою відзначення та заохочення представників закладів і установ Полтавської громади протягом року були організовані урочистості та концертні програми з нагоди професійних свят:

- Дня працівників житлово-комунального господарства та побутового обслуговування населення;
- Міжнародного дня медичної сестри;
- Дня медичних працівників;
- Всеукраїнського дня бібліотек;
- Дня працівників соціальної сфери України;
- Всеукраїнського дня працівників культури та майстрів народного мистецтва;
- Дня місцевого самоврядування

Також в закладах культури були організовані ювілейні творчі заходи відомих полтавських митців і діячів культури, мистецьких колективів:

1. відкриття виставки заслуженого майстра народної творчості України, члена Національної спілки майстрів народного мистецтва України Наталії Свирідюк в рамках арт-проєкту «Мова мистецтва єднає» (Полтавський художній музей (галерея мистецтв) ім. М.Ярошенка);
2. відзначення 25-ї річниці від створення Камерного хору «Гілея» Творчого громадського об'єднання «Гілея» (Полтавський художній музей (галерея мистецтв) ім. М.Ярошенка);
3. презентація виставкового проєкту «Доля митця у світлинах» з нагоди 80-річчя заслуженого художника України М.В.Підгорного (Полтавський літературно-меморіальний музей І.Котляревського);
4. відкриття ювілейної персональної виставки «Думи мої, думи», присвяченої 85-річчю заслуженого художника України Івана Новобранця (Полтавський художній музей (галерея мистецтв) імені М.Ярошенка);
5. виставка «Не зрадити єдиній темі» до 45- річчя музейної діяльності провідного наукового співробітника Полтавського літературно-меморіального музею В.Г.Короленка Людмили Ольховської;
6. ювілейний концерт з нагоди 70-річчя Народного театру «На Павленках» (Центр культури та дозвілля ПМТГ);
7. 85-ий річний ювілей Германа Юрійовича Юрченка, заслуженого діяча мистецтв, народного артиста України;
8. творчий вечір Наталії Сулаєвої, заслуженої артистки України, професорки, докторки педагогічних наук, декана факультету педагогіки і мистецтва ПНПУ імені В.Г.Короленка (ПХМ (галерея мистецтв) імені М.Ярошенка).

Для заохочення розвитку творчих здібностей серед мешканців Полтавської громади Відділом культурно-мистецької роботи та закладами культури впродовж року проводилися традиційні щорічні фестивалі та конкурси, а також були започатковані і нові:

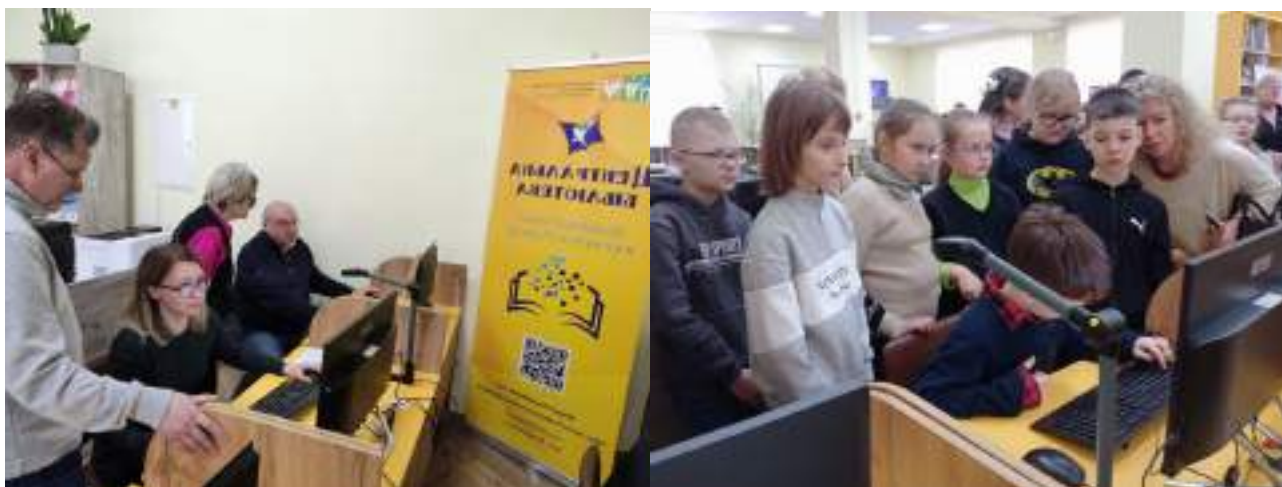
- Відкритий фестиваль-конкурс фортепіанних та камерних ансамблів учнів мистецьких шкіл «Камерата» (дистанційно);
- Конкурс малої прози «Кобищанські замальовки»;
- Відкритий дистанційний конкурс зі скульптури для учнів мистецьких навчальних закладів та художніх студій «Звірі з Болотні»;

- Відкритий мистецький фестиваль-конкурс вокально-хорового мистецтва пам'яті Раїси Кириченко «Пісенні крила Чураївни» (дистанційно);
- Дитячий конкурс пейзажного малюнку «Барви осені»;
- Відкритий міський конкурс декоративно-прикладного мистецтва «Наші традиції – наше коріння»;
- Всеукраїнський відкритий фестиваль-конкурс «Барви Полтави» виконавської майстерності гри на народних інструментах (дистанційно);
- традиційний дитячий виставковий проєкт Полтавського художнього музею (галерея мистецтв) імені М.Ярошенка «Зимовий вернісаж».

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

- центральна бібліотека отримала спеціальний пристрій, що забезпечує сканування зображення за допомогою планшетного сканера або камери, розпізнавання тексту на даному зображенні і читання його з використанням синтезу мовлення. Читаюча машина проста у використанні, отримала досить велике поширення як засіб забезпечення доступності інформації для сліпих і слабоворих людей. Даний комплекс придбано за сприяння муніципалітету та жителів міста-побратима Полтава Ляйнфельден-Ехтердінген, Німеччина (березень 2024);

- музей ДКЗ «Поле Полтавської битви» відвідав Надзвичайний і Повноважний Посол Швеції в Україні Мартін Оберг (квітень 2024);

- з метою обміну досвідом в галузі культури в рамках відзначення Всесвітнього дня мистецтв і Міжнародного дня культури проведено ZOOM-зустріч працівників Департаменту та керівників закладів культури з містом-побратимом Ляйнфельден-Ехтердінген (травень 2024);

- Центральна бібліотека Полтавської МТГ долучилася до благодійної акції «Українським дітям – українську книгу!» (для українців міста Олешниця (Польща) працівниками бібліотек ПМТГ було зібрано близько 100 примірників книг для дітей, які допоможуть маленьким українцям читати улюблені твори рідною мовою, знайомитися з українською культурою та зберігати національні традиції) (липень 2024);

- навчальний візит представників ДКЗ «Поле Полтавської битви» до Швеції для обміну досвідом між українськими та шведськими співробітниками музеїв (вересень 2024);

- презентація виставкового проєкту «Мати – весь світ, що був і буде» (фото матерів загиблих захисників України) у місті Ляйнфельден-Ехтердінген, Німеччина (вересень 2024)

MÜTTER GEFALLENER SOLDATEN AUS POLTAWA

Fotoausstellung
24.9. - 6.10.2024

Im Foyer der VHS
am Neuen Markt 1
in Leinfelden

- роботи учнів Полтавської дитячої художньої школи імені С.Пашинського представлені на виставці «100 картин дітей незламної України» у Брюсселі під патронатом Mission of Ukraine to the EU (жовтень 2024)

- виставка робіт найменших учнів Полтавської дитячої художньої школи імені Святослава Пашинського «Діти війни малюють свої мрії» у місті Гамбург, Німеччина (жовтень 2024)

Загалом Відділом культурно-мистецької роботи управління культури Департаменту культури, молоді та сім'ї Полтавської міської ради на підготовку та проведення заходів у 2024 році витрачені кошти у сумі 201 290 гривень.

З метою вшанування пам'яті відомих українців, популяризації їх творчого доробку постійно готувалися та розміщувалися тематичні дописи, публікації та відеоматеріали на офіційних сайтах та у соціальних мережах.

Діяльність Відділу та закладів культури базової мережі, проведення культурно-мистецьких подій в Полтавській громаді постійно висвітлювалася на офіційному сайті (1380 дописів і публікацій) управління культури Департаменту культури, молоді та сім'ї Полтавської міської ради та у соціальній мережі Facebook (1427 дописів, охоплення сторінки – 261 396 користувачів), на офіційних вебресурсах підпорядкованих закладів культури.

Начальник управління культури
Департаменту культури, молоді та сім'ї
Полтавської міської ради

Ольга ТЕРТИЧНА

Начальник відділу
культурно-мистецької роботи
управління культури Департаменту
культури, молоді та сім'ї
Полтавської міської ради

Тетяна ГУРІНА

* Більше інформації про роботу закладів культури базової мережі Полтавської міської територіальної громади, анонс культурно-мистецьких подій та їх висвітлення – на офіційних вебресурсах установ.